

Γεργόρα, Ζανέττα, τελείωνε, είπε ή κυρά Μάρθα στην κόρη της. "Έτοις καθώς άργεις, δεν θα περιστάσους να φύγης με το ταχυδρομικό αύτούς που θα περάσου σε λίγο. Κάνε λοιπόν γεργόρα. Και μιν ξεχνάς πάλι ότι νά είναι θά φανή δ' Υδ, δ' αρραβωνιαστικός σου. Πρέπει νά σ' εφέρε έτοιμη, για νά φύγετε μαζί.

— Καλά, καλά, μητέρα, είπε ή Ζανέττα. Θά κάνω γεργόρα.

Μολατάστα, η νεαρή κόρη χαρομερόδοσε μιά δρά τώρα μπροστά στον καθηέργητη της, που ήταν πολύ μικρός για νά μπροστώ νά ίδη καλά το πρόσωπό της, με τα κατάδικα μάρτυρα μαλλιά, τα δότια της κάλον προσταυθώνε νά ομιλαζένη κάτω απ' τον ώραιο κεντητή μενον κεφαλόδρομό της.

— Και μή ξεχάστη, ξεκαλούνθησε ή κυρά Μάρθα, τις παραγγελίες μου. Νά μου άγοράσης διλα δσα σού είτα. Μή βαρεθῆς νά περάσεις και από τον μετάριθμο Κεντρές, για νά τον παραγγελήσεις έξι χοντρά κουβάρια για δίκτια. Και νά πής και στον Μαντρόδο νά μου στείλη ένα σακάκι άλενφι.

— Καλά, καλά, άποκριθήκε ή Ζανέττα και όποια προστάστη στον καθηέργητη.

"Ξεσκρα, άνοιξη ή πάρτα,

"Ενας νέος παρουσιάστηκε χαμαγελιαστός, κρατώντας το οπούφο του στά χέρι.

"Ηταν δ' Υδ, δ' αρραβωνιαστικός της Ζανέττας. Έρχόταν νά την τάρη για νά πάνε μαζί στην έμποροπανήγινη του Περονά, άφετη μαρκνά από το χωριό τους.

— Ελεσ, παιδί μου, τον είπε ή κυρά Μάρθα, μάλις τάν άντικρυστε. Η Ζανέττα δέν είνε άσκια έτοιμη.

— Τελείωσα, είπε ή Ζανέττα, άφινοντας πει τον καθηέργητη και χαμαγελιάντας στον αρραβωνιαστικό της.

— Ακούστε, παιδιά μου, ξεκαλούνθησε ή γενά. Νά γυριστεις νωρίς τό βράδιν, σας παρακαλώ. Μή κάστε τον καρό σας φιλαράντας και χορεύοντας. Γιατί δεν προετάστε το άμεση, θα πετσοποίηστε ώς δέκα χιλιόμετρα. Κι' έσν. "Υδ, θα μπορούσης βέβαια νά γιρίσους και με τά πόδια, μά ή Ζανέττα μου δέν δινέχει σε τόσο δρόμο. Και ποδί πάντων, μή τυχόν γιρίσετε από τό δάσος, για νά κάψετε δρόμο. Ξέρετε πώς είνε στοιχειομένο. Από τόν καρό πού πρεματήσεις εκεί κάποιος διοιτιούμενος και κακορροήσεις, τ' άμορφο δάσος στοίχειος. Μάλις νυχτώσει, τό φάντασμα τού πρεματούν τρέζει κάτω από τό δέντρο, μονυχρίστας άγνωστης. Κι' όποιος περάσει από κει, τόν φωνάζει δι βροτάλιας με τ' δονιά του. Κι' άλιμουνό του δέν μπροστείς νά ξεφίνη τόξοντας. Ο βροτάλιας τόν πάντει με τά φορεύματα πακρνά του χέρια και τόν κρεμάει στό ίδιο δέντρο, δην πρεματήστε και απός.

— Παναγία μου... Ξεφώντας ή Ζανέττα και σταυροκοπήθηκε.

— Δεν έχεις νά φοβάσαι τίποτε, διταν είπε ή έγω μαζί σου, της είπε δ' Υδ.

"Ξεσκρα άκοντηστρας από τό δρόμο ήγον τουζόν και κοιδονίσματα.

— Τό άμεση! φάναξε ή κυρά Μάρθα. Γεργόρα, παιδιά... Ζανέττα! Μήρ ξεχνάς τις παραγγελίες μου.

— Εννοια σου, μητέρα. Δεν θα ξεχάστη τίποτε. άπαντης ή νέα.

— Στό καλό λοιπόν. Ή ώρα ή καλή...

"Η Ζανέττα καθόταν στ' άμεση κοντά, πολύ κοντά στον αρραβωνιαστικό της.

Τι διμορφα πού ήταν νά ταξιδεύει έτσι, διτια στον άγαπημένο της, τ' ώραιο Μαργάριτο πρωί....

Ο ήλιος έλαυνε, ή άναυστη ήτει κάτω μακρνά, οπιθοδοιόσης σαν θνατογενικός καθηέργητης.

"Η Ζανέττα ανάσαινε εντυχισμένη τόν μαρωμένο άγερα. ένω ή Υδ φιθόριζε :

— Ζανέττα, σ' άγαπω! Νά, πού έπι τέλους άξιωθήκαμε νά πάμε μαζί στον πανηγύρη. Θυμάσαι πόσο πιορ διενοτολόνσαμε από τό ταξιδάκα; Και νάτο τό ώραιο μας θνειρού έγινε πραγματικότης

ΝΕΕΣ ΓΑΛΛΙΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΩΙ

ΤΗΣ SUJY MATHIS

— Τί φάντα! μωμούνθης ή Ζανέττα. Πόσο είμαι εύτυχισμένη, άγαπημένη μου Υδ!

Και τό άμεση προχωρούσε, όποιο προχωρούσε στόν έξοχο δρόμο, σκορπίζοντας στόν πονινό άραιά πρόσχαρα κοιδονίσματα...

"Ηταν άλιθεα μαυμάσα στό πανηγύρη. Μονούτες, χοροί, χαρές. Κι' ένα σιωρό πρέγματα για πούλημα. Και κόσμος, κόσμος από δύο τά γειτονικά χωριά. Βρισκόντουσαν έκει και διάφαροι συγγενεῖς και φίλοι του Υδ και της Ζανέττας.

Κι' ο περισσότερων ήσαν ζευγάρια άρραβωνιασμένων, δηνούς και αυτοί. Ξεχάστηραν λοιπόν δ' Υδ και ή Ζανέττα με τά εύθυμες παρέες. Έφαγαν, έπιαν, πραγγίδωνα, χόρεψαν. Κι' ή ώρα περνούσε, περνούσε χωρίς νά τό καταλαβαίνουν, σταν ξεσφραν ένας από τη συντροφιά φίλων :

— Παιδιά, ξέρετε πώς θυτερά από τις έννηρα δέν θα περάσου πει κανένα μάζι για νά μάς ξανατά στά χωριά μας. Κι' είνε τόμα ή ώρα διχτό πά πω.

"Η Ζανέττα κόπταξε τόν Υδ μ' ένα μήρος ξαφνιασμένο, σάν νά ξεντνόντε από δύνειρο.

— "Υδ, τού είπε με φωνή σιγανή, βράδυνας κι' έγω δέν άγροστα δεδάμα δι, μα που πράγγιαν δηνόρασης σε πάνω καί στόν Μαντρόδο για νά παραγγείλω τό άλενφι...

— Πήγαντε τώρα γεργόρα, της άπαντης δ' Υδ. Έγω θα σέ περιμένω στό δάσος.

— Στό δάσος; ξένει με τόρμο ή Ζανέττα.

— Ναι, στό δάσος, είπε δ' Υδ. Έπειδη άγολορήσαμε, δέν θα προφτάσουμε τό άμεση. Γι' από πρέπεις νά γυρίσουμε πεισί, ματιά από κει διδόμος είνε πολύ πά σύντομος.

— Και ξεχνάς, είπε πρέμοντας ή Ζανέττα, πώς τό δάσος είνε στοιχειομένο :

— Ανορίσεις, ξένει δ' Υδ. "Ανορίσεις πού τίς πιστεύοντα μόνο ή γρηές.... Τό δάσος είνε στοιχειομένο! Χά! Χά! Έπειδη βρήκαν μά φορά πρεματούν σέ ένα δέντρο κάποιον άγνωστο δούσιο, φαντάστηραν στό χωριά πώς τό δάσος στοιχειώσει! Χά! Χά!

— Δέν βρήκαν μονάχα ένα πρεματούν, είπε ή Ζανέττα. "Υπέρερα από μερικές ήμέρες ή Ζανέττα, "Υπέρερα από μερικές ήμέρες βρήκαν κι' άλλον κι' έπειτα από λίγο και φόρι...

— Ναι. Ήσαν δινό φτωχοί ημιτάνοντας πά πελλάστηραν από τή δινοτηγία τους και προμάστηκαν...

— Οζι! είπε ή Ζανέττα. Δέν κρεμάστηραν μόνοι τους. Τούς κρέμαστε τό φάντασμα τού πρώτου πρεματούν. Κι' δσοι περάσουν τή νύχτα άργη από τό δάσος, άποιν τόν βρισκόλαμα νά τούς φωνάζει με τ' δονιά τους. Κι' άλλοι μονό τους δην δέν προφτάσουν νά φύγουν!...

— "Οι! απάτη είνε άνοησίς και φαντασίες,

είπε δ' Υδ. "Λε μά κάνωντας άδησα τήν ώρα. Έγω θα πάω νά φωνίσω τά πράγματα πού ξέχασες, κι' έστι πήγαντε έντυχισμένην νά παραγγείλεις τό φάντασμα τού δρόμου σε πάνω καί τό δάσος. Έτσι έπειτα από λίγο και φέρει τόν Υδ.

— Καλά, πηγάνων, "Αν τό άμεση έχει φύγει, θά μέ περιμένης στό δάσος, δέν είν' έτοι;

"Η Ζανέττα πήγε πρέμοντας στον Μαντρόδο και παραγγείλεις τό άλενφι. Μά δταν γύρισε στην πλατεία, τ' άμεση είχαν φύγει και ούτε δ' Υδ ήταν έκει. Τρόβηξε τότε για τό δάσος, μά ούτε έπειτα βρήκε τόν Υδ.

— "Υδ... Υδ... πάνωζε.

Μά κανένας δέν τής άπαντησε. Προχώρησε φοβησμένη υεριώνα βίβιατα κάιω από τά δέντρα, δταν ξεσφραν τής φάνηκε πώς διέκρινε κάτω από ένα δέντρο μια

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

"Η ανατροφή τοῦ ἀνδρός εἶναι μέροφωσις ἐνὸς μονάχα ἀτόμου. Η ανατροφή ὅμως τῆς γυναικὸς εἶναι μέροφωσις ὀλοκλήρου γενεῶν.

"Οσο ἀγάπωμε μιὰ γυναῖκα, τῆς μιλᾶμε γιὰ τὸν ἔαντο της. "Ο ταν πάροιμε νά τὴν ἀγάπωμε, τῆς μιλᾶμε γιὰ τὸν ἔαντο μας.

"Όταν ἀκοῦς μιὰ γυναικία νὰ κατηγορῇ τὸν ἔφωτα καὶ ἔνα συγγενέα νὰ περιφρονῇ τὴν γύναιμη τοῦ Κουνοῦ, νᾶσα βέβαιως, δῆτα τὸ θελγήτρα ἔκεινης ἀρρέσουν νὰ περνοῦν καὶ τὸ ταῦλεντο τοῦ συγγραφέως νὰ ἔξεπιπτεται.

"Ο ἔφωτας, κατὰ τὶς περιστάσεις, πότε πλάσχει ἀπὸ μικρά και πότε ἀπὸ πρεσβυτερά.

Τὸ πνεῦμα, ἡ φλόγα καὶ ὁ ἔφωτας εἶναι πράγματα ποὺ δὲν μποῦν νὰ κωνιφτοῦν.

Τὸ μιθιστρόβια τοῦ ἔφωτας μιᾶς γυναικίας περιλαμβάνει δυὸς κινητά: στὸ πρώτο μέρος ἡ ἡρωΐς παραδίνεται, στὸ δεύτερο ἔγκαταλείπεται.

Πολλὲς γυναικίες σὰ ήσουν περισσότερο χαριτωμένες, ἀν ἀγνοοῦσσαν δὲ εἶνε... χαριτωμένες.

"Αν εἰστο ἔφωτενός, πάρε τὰ βούνα.

Εἴτε ἀπὸ ἔφωτα πεθάνεις, εἴτε ἀπὸ ἀρρώστεια, τὸ ίδιο πράγμα εἶνε.

Μόνο οἱ τερψλοὶ φιλάνε γιατὶ ἡ γυναικίς ἔφωτεύονται τοὺς δράμασ. .

"Ο ἔφωτας, ὁ βίχας, τὸ χρῆμα καὶ ὁ καστός δὲν πρατάνε πολὺν καιρό.

Στὸν ἔφωτα θὰ βρῆς ἐν ἀμφοτενὶς τόσο μέλι δοῦ καὶ φραγίδα.

"Ο ἀληθινός ἔφωτας δὲν γνωρίζει νόμους.

"Ο ἔφωτας χειρίζεται τάσιν καὶ ἡ πιστή σταθερότητα.

οὐαί. Μήπως ήταν ὁ "Υδ; Μὰ δταν ἔφτασε ἐκεῖ, δὲν έδει τίποτε...

Ἐγέρε προσωρινοὶ πειρατεῖς τάσια στὸ δάσος. Τὸ σασάδη ήταν τόρμα ποκόν καὶ ὁ Ζανέττας θυμῆτηρε ἔξαρνα τὶς ιστορίες τῶν φαντασμάτων καὶ ἀρριστεῖς νὰ φοβάται. Ἐναὶ φύγος τὴν ἔσωνε νὰ τρέμῃ ὀλόκληρη καὶ κρόνος ίδρως ἔθρεζε τὸ μέτωπό της.

Κι' ὁ "Υδ δέν φανότα πονθενά. Πιστὸν ήταν λοιπὸν ὁ ἀρραβωναστικὸς της;

Μήπως τὸ στοιχεῖο τὸν εἰχε φωνάξει καὶ αὐτὸς δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῇ στὸ κάλεσμα του;

Μήπως ήταν προσαμένους σὲ κάπιο δέντρο;

— Θεέ μου! Πόσο θὰ ηθελε νὰ γιρίσῃ πάσι ἡ φτωχὴ Ζανέττα. Μὲν εἰχε παρατλανηθεὶς πειρά μέσα στὸ δάσος καὶ δὲν ἔξερε ποιά διενίσκονταν' ἀπόλυτηστη.

— Παναγία μου, φεύγουμε μὲ ἀγωνία, βοήθησε με.

— Εξαρνα τότε μιὰ φωνὴ ἀλλότοτε ἀρρώστειρε μέσα στὸ δάσος, μιὰ φωνὴ πανηγύρη, βραχνή :

— Ζανέττα! Ζανέττα!...

Φθόγο! ... "Ηταν δὲν πρεμασμένος! 'Ο πρεμασμένος τὴ φώναζε!

'Η Ζανέττα θεάλλη, ἀρριστεῖς νὰ τρέχῃ ἀφάτητα. 'Ο μεγάλος φόρος τῆς εἰχε ξαναδιωτεῖ τὶς δινάμεις της καὶ ἔθρεζε, ἔθρεζε σὰν τρέλλη.

Μὰ ἔξαρνα, φρίξοι! Βήματα γρήγορα, βιαστικά, ἀντίτησαν πάσι της καὶ ἡ φθεροὶ φωνὴ διστήστηρες ξυπόρρεθε τόρμα :

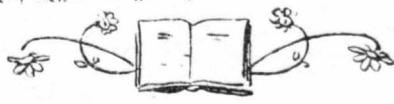
— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

— Ο πρεμασμένος τὰ δόντα της ἀπὸ τὴν τρομάρα, μὲ τὰ μάτια θολά, ἔξαρσανθρός τοῦ τρέχησε σὰν τρέλλη.

— Εξαρνα, τὸ ἔδαφος ἀπεχώρησε κάπιο ἀπὸ τὰ πόδια της καὶ ἡ διστηνή νέα κατερασύλησε σὲ ἔνα βαθὺν γραφεῖο....

— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

— Μὰ ἡ Ζανέττα βρισκόταν πειρά νεκρή στὸ βάθος του γκρεμοῦ...

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ

ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ

"Απόφει διοιος ἀγάπησε, μαζύ μου ἀπὸ τραγουδήσει, ἀπόψε διοιος γελάτηρε ἀντίσια μου ἀπὸ μεθύσει. Βαθὺ σὰ μαχαιριά σκοτό νὰ κλάψῃ ἡ λατέρνα σὲ ὄποιος περγάλει, κάπελα, σταυάτα τον καὶ κέρνα... Κι' ἀν σὲ φωτίνει ποιός περνά, πές τους δι γνός τ' Ἀνέστη, ποὺ ἀγάπησε σὰν τὸν Χριστὸ καὶ ἔσφαξε σὰν ἀφάπτει. 'Απόφει ἔνω τὸ ζόλινο μαράζω τῆς ἀγάπης καὶ ἀντίσια «εβίβα», λέγε τους νὰ φράζουν: «Θεός σχωρεστή...». Τὸ αἷμα ποὺ μὲ τὰ φιλά μου στράγησε ἡ Χριστός, ἀπόψε ἔγω, σὲ μᾶς στιγμή, θύλι τὸ πῆφα πάσο πειρά εἶδα μέσα στὰ μάτια της, ποὺ φωτίζαν δάκρυη, μαζύ μὲ τὴν ἀντίσια σὰν συγγάνω... Είναι βαθὺς ὁ πόνος μου καὶ ἡ λύπη μου εἶνε τόση, μᾶς ὄσο καὶ ἀν σπιγγεῖς τὴν ψυχή, δὲν ἔχω μετανοίσει, γιατὶ τὸ κρέμαν ήταν βαθὺ καὶ ἡ γελασιά μεγάλη, που ἀν ίσως καὶ ἀνασταγνώναν, θα τὴν κτυπούσα πάλι..."

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

"Εγώ, φέ, τὴ ζωὴ δὲ συλλογίζουμαι, γιὰ τὴν ἀγάπη μου καὶ γιὰ τὸ δυνάμι μου μ' ἄν λυσώ μέσ' στὰ κάτεργα, σ' δρκίζουμαι, θύλι τρχω γιὰ τιμὴ καὶ καινήγμα μου..."

Σέρω πῶς τὸ πράφανο τὸ σφάλμας, καὶ ἀπότισα τὰ μείναν τὰ ζωντανά,

ἔξω τὸ καναρίνι πῶς τὸ χάρος, ἀλλούς θύλι σκονσα ἔδω ἀπὸ τὴ ζωήτια..."

Κι' ἀν ρέφο όχθωμα δῶ ποὺ δὲν ἥλιαζουμα, γιὰ τὸν προχτεσινό μου ἔσεινο φόνο, παρηγοριαὶ θύλι τρχω, σὰ στοχάζουμαι, γιὰ σένα, φέ μαζό, πῶς τὸ πλεγώνω..."

ΠΕΡΙ ΒΟΥΤΗΓΜΑ

Κι' ἀν ἔκλεψα, γιὰ σένα ξεφτελίστηρα, γιὰ νὰ σού γίνω, σύβλια, ποὺ γκαλάντης καὶ ἀδύνατο γιὰ τὰ σένα φυλακίστηρα, γιὰ νὰ φανῷ στὰ μάτια σου μετεμπάντης..."

Καὶ τώρα, επειδής τόχα γνωστάρησες τὸ γειτονά σου μὲ τὸ δαχτυλίδι, νομίζεις πῶς μαζύ μου λικεντάρησες, μανύρο καὶ κολοσοῦ σὲ τρόπει φειδεί!

Ἐγέτδος καὶ ἀν είνε κόλπο καὶ μιρίζεσσα, πῶς θά τον τὸ βουτήξει, φέ τοσαχίνα, γιὰ νὰ τὸ μετατρέψουμε — ἀνιέσται: στὸ καπελεῖο τὸν Βάγγον, σὲ φειδείνα..."

— Αν θέλεις τώρα τρόπο, γιὰ τὸ βούτηγμα, βάλλε στὰ δάχτυλά σου γιλικερήνη καὶ πάτησε τὴ γειφαρία καὶ στὸ ζούληγμα κατάφερε στὴ φύγτα σου νὰ μείνῃ...

ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΟΤΗΣ

Μὲ τὸ κονοτοῦμι τ' ἀνοιχτὸ τὸ ξέσωμο καὶ ἔξωφυλο, πούτιαστά του πιὸ φραγτὸ τῆς τρέπεται φυλεύλο.

Στὸ Φάληρο μοῦ σηγνοτάς πούνα πάνω στὴν κάρα μου τὸν καὶ ἔξελογιάστη ἔνας πατάς καὶ πέταξε τὰ ράσια του...

"Αν τὴ ζωεῦλα σου ἀγαπᾶς, σταυάτησε τὰ μπάνια σου, γιατὶ μοῦ φανέται, δέως πᾶς, μαζόμα τὰ βάλλει μάνα σου.

Καὶ στὴ δική μου τὴ γεννά, φέ ξεσκη καὶ ὑδρόβια, φόνους μετρούμε δέκα έννη — καὶ αύσινες τρεῖς ισόδια..."

Ο ΑΓΓΕΛΗΣ

Στὴ θερμὴ τὴν ἀγκαλιά της μὲ ἀγάπη μὲ κραυγήσεις μέσ' στὰ μάτια μὲ κυπτούσεις καὶ μοῦ δίδινε φιλά.

ΦΙΛΙΑ-ΚΟΙΔΙΑ

Κι' ἔσκεπτόμον πῶς γιὰ τάχη τοσή δρεξι γιὰ κάδια σιγνούσα θὲ νήγεις δέδεια σὰν καὶ ἔμεντα τὴν κοιλιά.

Θυμάσια διαν μοῦδωσες στὰ κεῖλη ἔνα φύλι; Βαθὺ σημάδι μοῦ δίφησε σὰν νήτανε... καρφι.

Σ' ΕΝΑΝ «ΓΟΗΤΑ»

Κι' διαν οι φύλοι μὲ φωτοῦν: — Τι ζέχεις ἐκεῖ δά; — Μήν τα φωτάτε!... ἀπαντώ, μὲ δάγκωσε... δηλά.

Λέξ διας σ' ἀγαλαῖν μὲ δλες γιὰ σε πεθαίνουν καὶ διας τὴν έφωτας, μαρτύρια τραβάς. Πιά τούτο ένα σιωτέρασμα δλοι οι γνωστοί σου (βγάζουν: πῶς είσαι γλυκοσάματος, γιατ' είσαι... μπτι χαλβάς.